

> Retouradres Postbus 30155, 9700 LG Groningen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de heer M. Boereboom
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contact
Postbus 30155
9700 LG Groningen

Uw brief van
18 maart 2021
27448676

Onze referentie
HD.021.057

Informatie bij

Bijlagen
-

Datum: 20-04-2021
Betreft Uitvoeringstoets maatregelen NPO

Geachte heer Boereboom,

In uw brief van 18 maart 2021 hebt u gevraagd een uitvoeringstoets uit te brengen op de spoedwet tijdelijke voorzieningen voor het studiejaar 2021-2022 in verband met COVID-19 en de wijziging van het uitvoeringsbesluit les- en cursusgeldwet 2000 vanwege een vermindering van het les- en cursusgeld 2021-2022 in verband met de uitbraak van COVID-19. In antwoord op dit verzoek deel ik u het volgende mee.

Conclusie

De in de spoedwet en het uitvoeringsbesluit gevraagde aanpassingen zijn maakbaar en uitvoerbaar binnen het tijdframe dat hiervoor is gegeven. Er zijn slechts beperkte aanpassingen nodig in de verschillende uitvoeringsprocessen. Het merendeel daarvan kan worden gedaan door de bestaande normen aan te passen.

Het is van belang dat DUO zo snel mogelijk start met het voorlichten van de verschillende doelgroepen over de verlaging van het les-, cursus- en collegegeld.

Inhoud van het wetsvoorstel en het uitvoeringsbesluit

In de spoedwet zijn de volgende voorstellen opgenomen:

- de mogelijkheid om voor het studiejaar 2021-2022 studenten in te schrijven voor het hoger onderwijs die als gevolg van COVID-19 nog niet aan alle vooropleidings- of toelatingseisen voldoen;
- de in het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) aangekondigde halvering van het volledig wettelijk collegegelden de daarmee samenhangende gevolgen voor het collegegeldkrediet en levenlanglerenkrediet;
- het creëren van een grondslag voor het toekennen van een extra reisvoorziening aan studenten, zoals aangekondigd in het NPO.

In het uitvoeringsbesluit wordt voorgesteld vanwege de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus de bedragen van het les- en cursusgeld voor het cursusjaar 2021-2022 te halveren. Dit wordt geregeld in het nieuwe tijdelijke artikel 17 in het Uitvoeringsbesluit Les- en cursusgeldwet 2000. De vermindering van het les- en cursusgeld heeft geen invloed op tegemoetkomingen op grond van de Wet

studiefinanciering 2000 en de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en studiekosten. Deze bedragen worden berekend op het volledige bedrag.

Reactie Inspectie van het Onderwijs en Accountantsdienst Rijk

In het kader van het geïntegreerde toezicht worden uitvoeringstoets ook uitgezet bij de Inspectie en de ADR. De directie HO&S heeft aangegeven in dit geval dit verzoek zelf te zullen uitzetten bij de Inspectie en de ADR.

Consequenties voor DUO

Onderstaand worden in het kort de consequenties van voorstellen beschreven.

Toelating van studenten die niet aan de vooropleidingseisen voldoen.

Directie Onderwijsvolgers/Directie Onderwijs Instellingen

Het bieden van de mogelijkheid om voor het studiejaar 2021-2022 studenten in te schrijven voor het hoger onderwijs die als gevolg van COVID-19 nog niet aan alle vooropleidings- of toelatingseisen voldoen, heeft geen gevolgen voor de uitvoeringsprocessen van DUO. Dit is gebaseerd op het feit dat de wet niet tot aanpassingen leidt in het administratieve ketenproces van aanmelden en inschrijven- in het hoger onderwijs en ook niet leidt tot aanpassingen in de bepalingen van het recht op bekostiging en het recht op studiefinanciering.

Het is echter wel zo dat een dubbele inschrijving in het ho gevolgen kan hebben voor de nominale studiebekostigingsduur. Als een student alsnog niet voldoet aan de vooropleidingseisen zal er een uitschrijving plaatsvinden en wordt het gebruikte bekostigingsjaar in mindering gebracht op de nominale bekostigingsduur. Dat betekent dat een instelling voor de betreffende student bij een hernieuwde inschrijving niet meer aanspraak kan maken op de volledige bekostiging. Dit kan eventueel leiden tot vragen en bezwaarschriften bij DUO.

Halvering collegegeld en samenhangende gevolgen collegegeldkrediet en levenlanglerenkrediet.

Directie Onderwijsvolgers

De halvering van het volledig wettelijk collegegeld en de daarmee samenhangende gevolgen voor het collegegeldkrediet en levenlanglerenkrediet heeft beperkte gevolgen voor de uitvoering. Deze liggen vooral op het terrein van de directie Onderwijsvolgers.

Voor wat betreft het collegegeldkrediet geldt dat een student niet meer kan lenen dan hij verschuldigd is aan collegegeld. Omdat er geen aparte norm is voor het instellingscollegegeld (het is een afgeleide van de wettelijke norm), moet DUO een software aanpassing doen om te zorgen dat voor instellingscollegegeld (nog steeds) maximaal 5 x de oorspronkelijke wettelijke norm gebruikt blijft worden, in plaats van vijf maal de gehalveerde wettelijke norm. Dit vergt een aanpassing van de schermen voor het indienen van een aanvraag voor een dergelijke lening. Voor het overige zijn er geen aanpassingen nodig omdat ook dit een normbedrag is en dit voor de verwerking een handmatig proces is.

Voor wat betreft het levenlanglerenkrediet geldt, dat er ook sprake kan zijn van een levenlanglerenkrediet voor een opleiding aan het MBO. Ook hiervoor is een kleine aanpassing nodig. Daarnaast moet ook een aanpassing worden gedaan voor het maximaal te lenen bedrag voor instellingscollegegeld en de maximale leenruimte voor het modulair onderwijs. De totale incidentele kosten hiervoor zijn vastgesteld op 2.500 uur, inclusief communicatie.

Voor wat betreft de subsidieregelingen voor de leraren werkt de verlaging van het collegegeld door in de studiekosten en de reiskostenvergoeding in de lerarenbeurs en de instructeursbeurs. Deze vergoedingen worden vastgesteld als een percentage van het te betalen collegegeld. Om te voorkomen dat deze

vergoedingen worden verlaagd is een aanpassing van het geautomatiseerde systemen voor de uitvoering van de lerarenbeurs en de instructeursbeurs noodzakelijk. Deze aanpassing behelst dat in plaats van 10% van zowel de reiskosten en studiemiddelen hier gerekend zal worden met 20% van het te betalen collegegeld. Hierbij blijft het bestaande maximum gehandhaafd.

Ten aanzien van de lerarenbeurs heeft DUO aangegeven dat deze aanpassing maakbaar is, inclusief de noodzakelijke aanpassingen voor de reiskosten en studiemiddelen. DUO verwacht voor een dergelijke aanpassing circa 1.100 uur inzet van ICT nodig te hebben, daarnaast verwacht DUO dat circa 200 uur lijnkosten zullen moeten worden gemaakt voor de beantwoording van vragen over de halvering van het collegegeld en de daaruit voortvloeiende terugvorderingen. De verantwoordelijke beleidsdirectie heeft nog geen akkoord gegeven op het voorstel van DUO voor de aanpassing van het systeem voor de lerarenbeurs voor wat betreft de studiekosten en de reiskosten.

Voor de aanpassingen die noodzakelijk zijn voor de instructeursbeurs, hebt u gekozen om dit via een separaat verzoek te laten toetsen en zal dit onderwerp in deze toets verder buiten beschouwing worden gelaten.

Directie Onderwijs Instellingen

De instellingen in het ho zullen worden gecompenseerd voor het gedeerde verlies aan collegegeldinkomsten middels een opslag die wordt verwerkt in de Regeling Financiën Hoger Onderwijs (RFHO) in juli 2021. Dit vergt geen aanpassing van bestaande processen en is uitvoerbaar voor zover het reguliere proces gevolgd wordt en de betreffende regelingen voor het mbo en ho tijdig voor uitvoeringstoets bij DUO wordt aangeboden.

Creëren van een grondslag voor het toekennen van een extra reisvoorziening aan studenten

Directie Onderwijsvolgers/Directie Onderwijs Instellingen

Alle ho-studenten die in de periode maart tot en met december 2020 een opleiding volgden aan een hogeschool of universiteit én op dat moment minimaal een maand recht hadden op een studentenreisproduct, lening of aanvullende beurs, krijgen er in totaal 12 maanden reisrecht bij, aansluitend op het reguliere reisrecht van de nominale studieduur plus één jaar. U hebt weliswaar in uw verzoek aangegeven dat DUO hierop niet hoeft te reageren in deze uitvoeringstoets, maar voor de volledigheid noem ik dit onderwerp hier. De benodigde aanpassing is inmiddels gerealiseerd en in gebruik genomen, conform de gemaakte afspraken daarover. De totale incidentele kosten hiervoor zijn vastgesteld op 1.000 uur, inclusief communicatie.

Deze maatregel heeft geen consequenties voor de Directie Onderwijs Instellingen.

Kosten

Verandercapaciteit Beleidsportfolio in aantal uren

Verandercapaciteit Beleidsportfolio (in uren/geld)

	2021 (in uren)	2021 (in geld)
OVG: Halveren collegegeld	2.500	€ 295.000,00
OVG: Verlengen reisvoorziening	1.000	€ 118.000,00
OVG: Lerarenbeurs	1.100	€ 129.800,00
Totaal product studiefinanciering	4.600	€ 542.800,00

De portfolioinzet is conform uurtarief van €118 (prijsspeil MA2021).

Deze raming is een inschatting van de beoogde uren inzet. Wanneer tijdens de realisatie blijkt dat er meer dan wel minder uren nodig zijn dan geeft DUO dit aan

in een reguliere herijking, of met een escalatie naar de opdrachtgever als er iets anders speelt. De werkzaamheden zijn gepland voor het jaar 2021, maar maken nog geen deel uit van de opdrachtenlijst Beleidsportfolio MA2021. Deze zal worden toegevoegd bij de 1^e herijking.

Incidentele Uitvoeringskosten

Zoals hierboven reeds aangegeven voorziet DUO enige incidentele uitvoeringskosten ten aanzien van het afhandelen van de halvering van het collegegeld bij het uitvoeren van de lerarenbeurs. De kosten hiervan worden geraamd op 200 uur.

Incidentele uitvoeringskosten (lijninzet in uren/geld)

	2021 (in uren)	2021 (in geld)
OVG: Halveren collegegeld	200	€ 15.700
Totaal product studiefinanciering	200	€ 15.700

De lijninzet is conform uurtarief €78,50 (prijsspeil MA2021).

Scholen/instellingen

Instellingen moeten de tarieven aanpassen in hun systemen. De halvering van het collegegeld leidt tot niet aanpassingen in de systematiek van de uitwisseling van de indicaties van het te betalen collegegeld.

Managementafpraak

Deze opdracht was niet bekend bij de totstandkoming van de Beleidsportfolio MA2021. Ik ga ervan uit dat na akkoord de Beleidsportfolio wordt opgehoogd met deze raming product Studiefinanciering van 4.600 uur voor 2021, en dat u deze beleidsopdracht additioneel zult dekken.

Opdracht

Ik verzoek u zo snel mogelijk na de ontvangst van deze toets een opdracht te verstrekken voor de uitvoering. Dit is van belang omdat DUO zo snel mogelijk wil starten met het voorlichten van de verschillende doelgroepen over de verlaging van het les-, cursus- en collegegeld.

Wanneer de opdracht lang op zich laat wachten, moet u er rekening mee houden dat een actualisatie nodig kan zijn betreffende haalbaarheid, maakbaarheid en de uren.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

De directeur generaal van de Dienst Uitvoering Onderwijs

Mr. Ing. H.A. Harmsma